

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI ÉS GAZDASÁGI KÉPES HETILAP A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 2 frt.
Félévre 1 „
Három hóra 50 kr.

Felolós szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Egyes szám ára 6 krajczár.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST (Köztelek).

Orleáns Fülöp herceg.

Mária Dorottya főhercegnő völegénye.

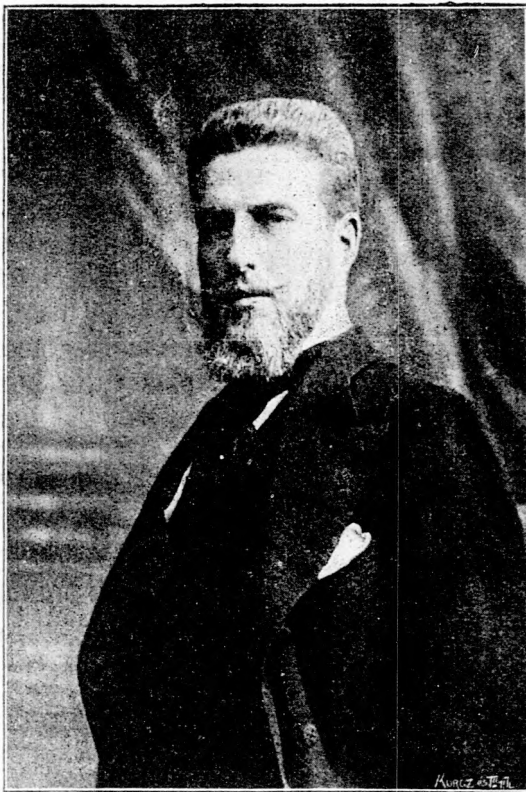
Mult számunkban József főherceg leányának Mária Dorottyanak arczképét hoztuk. Most völegényével ismertetjük meg olvasóinkat.

Fülöp orleánszi herceg ez idő szerint mindenestre a legérdekesebb völegény, nem csupán azért, mert a legmagyarabb főhercegi család egyik sarját jegyezte el, de azért is, mert az ifju herceg Franciaország királyi trónjára komolyan igényt tart és a francia királyság visszaállítása esetén első sorban is ötjillettne meg a francia korona.

Fülöp (Lajos, Róbert) herceg a nemrég elhunyt Lajos Fülöp orleánszi hercegnek a második gyermeke. Angliában született Twickenben 1869. február hó 6-án. Az orleánszok egyetlen királyi elődje IV. Henrik volt, a kit azonban 1848-ban trónjától megfosztottak; azóta az orleánszok nem is tudták azt visszafoglalni. Pedig sokat küzdöttek, hogy a harmadik francia köztársaság megbukjék s helyébe visszaálltassék a királyság, még pedig a gyermektelen Chambord gróf révén, a kinek utódja: Fülöp herceg atyja, majd pedig mint legidősebb fiu Fülöp Lajos herceg lett volna. Azonban Franciaországban az orleánszok s ezzel együtt a királyság hívei mindinkább kevesbedtek, úgy hogy 1886-ban a trónkövetelő párisi gróft s fiát Fülöp herceget örök idökre száműzték Franciaországból. Azóta Angliában éltek s utóbb hosszászegödték Boulangerhez, tőle remélvén a monarchia visszaállítását. A hazájától megfosztott fejedelemből belátta azt, hogy csak saját ere-

nyeivel vivhatja ki azt a helyzetet, a melyre születésénél fogva jogosultnak hiszi magát; ezért ritka szorgalommal s vaserélylyel végezte tanulmányait katonai iskolákban éppen úgy, mint aki megélhetésében saját erejére van utalva. Hogy a katonai ismereteket annál jobban elsajátithassa, Indiában is tanulmányutakat tett. Higgadtságának s bátorságának többször szép jelét adta. Igen jellemző rá nézve az, hogy midön hazájába szökött, hogy magát katonának besoroztassa és ezért bíróság elé állították, a következőket mondotta: „Azért jöttem Franciaországba, hogy hazámat mint egyszerű közkatona szolgáljam. Bünyöm-e, hogy hazámat szeretem és hogy egy francia században akarok szolgálni? Ha a bíróság elítél, biztos vagyok, hogy a velem egykoru kétszáz ezer fiatal bajtárs pártomat fogja. Ezek engem fel fognak menteni.“ És valóban úgy volt. Ez az eset jellemére oly szép fényt vetett, hogy az egész francia közvélemény osztatlan rokonszenvét nyerte ki vele; még a köztársaságpártiak is elismerik benne az igaz férfit.

Fülöp herceg jól megtermett erős ifju, rendkívül hasonlít a vele közel rokon bolgár fejedelemhez, csak hogy Fülöp herceg igen szöke. A jegyesek egybekelésük után Angolországba költözködnek, azonban Mária Dorottya főhercegnöt egészen mégsem fogjuk elveszteni, mert Magyarországon is csinos birtokot vásároltak, a hová a főhercegnő bizonyosan szivesen fog visszatérni, hogy az öt szerető magyar nép között minél több napot tölthessen.

Orleáns Fülöp herceg.

Fülöp herceg jól megtermett erős ifju, rendkívül hasonlít a vele közel rokon bolgár fejedelemhez, csak hogy Fülöp herceg igen szöke. A jegyesek egybekelésük után Angolországba költözködnek, azonban Mária Dorottya főhercegnöt egészen mégsem fogjuk elveszteni, mert Magyarországon is csinos birtokot vásároltak, a hová a főhercegnő bizonyosan szivesen fog visszatérni, hogy az öt szerető magyar nép között minél több napot tölthessen.

A kisipar segítése.

A kedvezőtlen gazdasági viszonyokat nemcsak a mezőgazdasággal foglalkozók érzik, hanem a vidéki kisiparosság is, mert ezek a legközvetlenebb fogyasztói a mezőgazdasági élelmi szereknek és nyersterményeknek. Ezenkívül a vidéki kisiparos legtöbbször nem pusztán a maga iparának a folytatásából él, hanem emellett többnyire némi kis földbirtoka is van, amely házának legszükségesebb élelmét szolgáltatja.

Mégis a vidéki kisiparosság boldogulását leginkább hátráltatja, megélhetését legjobban megnehezíti, úgy, hogy sokszor a vidéken üzött iparának felhagyására kényszerül és vagy más kereseti forrást próbál meg, vagy a nagyiparosok műhelyében mint segéd kénytelen munkát vállalni — az a körülmény, hogy a kisiparosság hitelviszonyai teljesen rendezetlenek, hogy iparuk szükségelte nyersanyagokat a vidéki kereskedőktől nagyon drágán kénytelenek bevásárolni és végül, hogy készített iparcikkeik nem képesek a versenyt kiállani a nagyipar hasonló, legtöbbször selejtes, de mindenkor olcsó ipari készítményeivel.

Épen azért nálunknál senki melegebben nem üdvözölheti a kereskedelmi miniszternek azt a kezdeményezését, amelyet a kisiparosság helyzetének a javítása érdekében e héten megtartott értekezletével megindított. Az értekezleten a kereskedelmi miniszteriumon és a budapesti ipartestületek képviselőin kívül résztvett gróf *Károlyi Sándor*, a mezőgazdasági hitelszövetkezetek áldozatkész és lelkes elnöke is. És épen ő mutatott rá arra az egyedüli helyes eszközre, amelylyel a vidéki kisiparosságot a nagyipar mostani szorítása alól megmenteni, a vidéki uzsora körmei közül kiragadni és ezáltal a kisiparosok boldogulását megalapítani lehet.

Gróf *Károlyi Sándor*, ez a sokat tanult és tapasztalt főur azt ajánlotta, hogy a kisiparosokat szövetkezetekbe kell szervezni épen úgy, mint azt ő tíz év előtt a kisczudák szövetkezeteivel megkezdte. Hogy pedig ez könnyebben menjen, a nemes gróf felajánlotta azt is, hogy addig, míg az iparosok szövetkezetei elterjednek és megerősödnek, az ő vezetése alatt álló hitelszövetkezeti központ, mely már több millió forint fölött rendelkezik, a szövetkezetek alakítását és vezetését elvállalja. A gróf javaslatát úgy a miniszter, mint az értekezlet elfogadta.

A vidéki kisiparosság tehát remélheti, hogy sorsáról ezentul gondoskodva lesz. Ezek a szövetkezetek ugyanis hivatva lesznek első sorban is a segélyre szoruló iparosoknak olcsó kamatu pénzt kölcsönözni, amelynek megszavazása az illető községi szövetkezet dolga, amelynek vezetői jól ismervén mindenkit, meg tudják ítélni, hogy kinek mekkora összeg kölcsönözhető, de ellenőrizni tudják azt is, hogy a kölcsönpénz való-

ban hasznosan legyen befektetve, ne pedig csak egyszerű adósságcsinálás maradjon. De a szövetkezetek hivatása tovább terjed. A szövetkezet tagjai összeállván, szükségleteiket a szövetkezet útján közösen fogják beszerezni és pedig úgy, hogy a szövetkezet raktára nagyban veszi és kicsinyben olcsón adja, ezáltal olcsóbban fogják kapni. Végül pedig a szövetkezet központi raktárakat fog tartani, ahová a szövetkezeti tagok iparcikkeiket beadják, arra a szövetkezettől előleget kapnak, úgy, hogy várhatnak addig, amíg a szövetkezet az ő árucikkeiket a legkedvezőbb alkalommal értékesítheti. A szövetkezet útján például a kisiparosok is résztvehetnek a katonaság óriási szükségleteinek fedezésében, amelyből mostanában teljesen ki vannak zárva. Messze vezetne további részletekbe menni, annyi azonban bizonyos, hogy a szövetkezetek létesítése a kisiparosság sorsát nagyon meg fogja javítani. Erre Angolországban és Németországban már évtizedes példa van.

Mindenkinek tehát, aki a kisiparosság boldogulását szíven viseli, kívánnia kell, hogy ezek a szövetkezetek létesüljenek. Erre az első feltétel azonban, hogy egy arra való törvény mihamarább elkészüljön. És ha a kereskedelmi miniszter őszintén akar a kisiparosságon segíteni, akkor ezt a törvényt minél hamarabb meg kell hozatnia és annak megfelelő összegről is gondoskodnia, hogy a szövetkezetek megindulásakor azoknak már elegendő anyagi eszközeik is legyenek. A kisiparosok pedig szintén ne legyenek tétlenek, hanem mindenütt ott, ahol arra alkalom van, követeljék ezt a törvényt és ezt a segítséget és ha az meglesz, lelkesedéssel és bizalommal csatlakozzanak a szövetkezetekhez. Megfogják látni, hogy a szövetkezetek útján egyesített erővel valóban csodákat fognak létrehozni.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

Kiegyezésünk Ausztriával. Mint legfontosabb politikai és egyuttal közgazdasági kérdés is, az Ausztriával kötendő kiegyezés ügye foglalkoztatja ez idő szerint politikai köreinket. Az osztrák kormányval megállapított gazdasági kiegyezés — mint erről már megemlékeztünk — még csak egyes részleteiben szivárgott ki a nyilvánosság elé. Az azonban bizonyos, hogy a kiegyezés gazdasági része még csak egyik oldala az éremnek; az érem másik oldalát, melyen az osztráknak kvótakövetelése áll, még a hivatalos lapok sem tudják szépen festeni. Már pedig mi kvótánknak felemelése esetén a jelen gazdasági egyezkedésbe nem vagyunk hajlandók lépni az osztrákkal, mert ha a kvóta 35%-ra való felemelése csakugyan megtörténik, akkor mi a terhünkre eső évi hat

millió forint többletet előnyösebb vám- és kereskedelmi szerződések révén kell Ausztriától behoznunk. Szóval a kvóta és a gazdasági kiegyezés kérdése nagyon is összefügg; ezzel szemben a kormánypárt politikája azt igyekszik kimagyarázni, hogy a kettő között semmiféle összefüggés nincsen, hanem egészen elkülönítve tárgyalandók. Ezt a veszélyes felfogást az ellenzéki pártok nem osztják, miután azt tartják igen helyesen, hogy mindakettő egyforma mélyen és egy zsebbe vágó kérdés, mert ha a gazdasági kiegyezést hamarabb megkötjük, mielőtt a kvótára nézve megállapodás történik, akkor kiteszszük magunkat annak, hogy a révén is veszítünk anélkül, hogy a vámon a veszteséget behozhatnánk.

A czári pár látogatása. Miklós orosz császár és neje, mint most már véglegesen megállapították, augusztus 27-én reggel érkezik külön vonaton Pétervárról Bécsbe. Fogadásuk előkészítésére királyunk és Erzsébet királyasszony már augusztus 25-én hagyják ott Ischlt, hogy Bécsbe utazzanak. Az orosz uralkodó pár üdvözlésére a királyi ház valamennyi Bécsben időző tagja egybegyűl a pályaudvaron. Az orosz czári pár látogatása egész tartamán át Schönbrunnban fog lakni. Augusztus 28-án délelőtt 9 órakor nagy díszszemle lesz a schmelzi gyakorlótéren. A szemlét Ferencz József király — épp úgy mint a Vilmos német császár tiszteletére rendeztet — személyesen vezényli. A szemlére a bécsi helyőrség összes csapatai kivonulnak. Ferencz József király a nevét viselő 11. dragonyos ezredet lépteti el a császár előtt, míg az orosz uralkodó a 2. gyalogezredet vezeti el a király előtt.

Franciaország a szocializmus ellen. Több ízben megemlékeztünk már Melinről a francia minisztertanács elnökéről, aki amilyen barátja a francia mezőgazdáknak, éppen olyan ellentéteje a hazafiatalan szociális törekvéseknek. Most a Melin nevét azzal a hírrel kapcsolatban emlegetik, hogy Lille város polgármesterét állásától felfüggesztette, mert a polgármester ur kijelentette, hogy a francziák nagy nemzeti ünnepét, a Bastille megostromlásának évfordulóját (ami július 14-én esett) magára nézve ünnepnek nem tartja s azon részt nem vett. Ő mint szocialista nemzeti ünnepet nem ismer. Azért felfüggesztették fel, mert ez a felfogás nem csak a polgármesteri állással, de a legutolsó francia alattvaló hazafias érzelmeivel sem fér össze. Tehát ide vezet a szocializmus, amely hazát, királyt, nemzetet, szent hagyományokat nem ismer; e szent fogalmakat, melyekért évszázadokon keresztül ontotta vérének az emberiség legjava, a szocialista kineveti. Ő csak a jelét után vágyódik s az a hely előtte a „haza“, ahol legkönnyebben megélhet.

MI UJSÁG?

Mária Dorottya főhercegnő esküvője. Napok óta a fölött folyik a vita, hogy Mária Dorottya főhercegnő polgárilag fog-e és ki előtt házasságot kötni, minthogy nálunk a főhercegi család tagjai sincsenek felmentve az alól, hogy polgári uton kössenek házasságot, mielőtt oltár elé lépnek. Most az e fölötti vitatkozásnak véget vet egy bécsi hivatalos közlöny, amely arról értesít, hogy a főhercegi jegyesek esküvője nem Budapesten, hanem az osztrák fővárosban, Bécsben fog lefolyni november havában. Nem tudjuk, miért történik ez, de sajnáljuk, hogy a legmagyarabb főhercegi család tagja, akit annyira a magunkénak tartottunk, nem magyar földön köti meg a szent frigyét.

Örvendetes esemény a királyi családban. Mária Valéria főhercegnő szeptember hóban az ischli királyi nyaralóban örvendetes családi eseménynek néz elébe.

Viktoria angol királynő és India császárnéja jövő szept. 23-án éri el uralkodásának hatvanadik évfordulóját, melyet még egyetlen előde sem ért el. Braye lordnak szándéka, a kormányhoz kérdést intézni, nem volna-e hajlandó ezen rendkívüli esemény napját nemzeti ünnepnappá nyilvánítani. Az angolok nagyon tisztelik és szívből ragaszkodnak Viktóriához, ki több mint félszázados uralkodása alatt hiven az alkotmány szabványaihoz, ritka tapintattal és bölcseséggel uralkodott a nyakas angol nemzet fölött. A közvélemény tehát maga is pártolja Braye lord eszméjét és így valószínű, hogy a jeles agg királynő uralkodásának oly fényes ünneplését fogja megérni, milyent még elődei közül senki sem.

Szent István napja. A Szent István napi körmenet még soha nem volt olyan pompás, mint amilyennek az idén ígérkezik. A főpapság ugyanis a millenniumi esztendőben nagy nemzeti zarándoklássá akarja emelni a körmenetet és ebből a célból, a régi szokástól eltérőleg, áthozzák azt a pesti oldalra is. A körmenetben a hatóságokon, katonaságokon kívül részt vesz a főpapság teljes számban, az egész budapesti papság, több zene- és énekkar, akik után következnek a zarándokok. Az e körmenetben résztvevők a Vérmezőn gyülekeznek korán reggel s azután fölmennek a Szent-Zsigmond kápolnához. Innen a szent jobbal indul el a körmenet, a Margit-hidon átjön a pesti oldalra s a később meghatározandó utvonalon visszatér a várba. A vidéki közönség előreláthatólag óriási számban rándul fel a fővárosba Szent István napjára.

Simor János bibornok kalapja. A bibornoki kalapot tudvalevőleg, ha a kalap viselője meghalt, a temetés alkalmával utána viszik egészen a sirig s elhelyezik arra a helyre, ahol a bibornok örök álmát

aluszsa és ott hagyják mindaddig, amig magától le nem esik. A Simor János volt herezegprimás sirja fölött immár több mint 2000 nap óta függ a bibornoki kalap s daczára annak, hogy igen gyakran megrángatják, hogy leesését siettessék, sehogy se akarja hajdani urát elhagyni. Innen van, hogy a bibornok-kalapot mind ez ideig nem lehetett rendes helyére elhelyezni. Scitovszky János bibornoki kalapja 94 nap alatt esett le. Általában nem volt rá még eset, hogy a bibornok-kalap olyan sokáig függöt volna ura nyugvó helyén, a hatalmas bazilika sírboltjában, mint ahogy Simor János kalapjával történik.

Ivánka Imre halála. Ivánka Imre valóságos belső titkos tanácsos, főrendiházi tag, június hó 27-én besnyői birtokán elhalt. A megboldogult végig küzdött a szabadságharcot s Görgeynek vetélytársa volt. Több fényes győzelem nevéhez fűződik. A közéletben kivált jótékonyág terén szerzett érdemeket.

A rendőrség és az ujságírók. Az utóbbi időkben gyakran előfordult, hogy Budapest rendőrsége és a közönség között heves összekoczanások történtek, amelyekre a rend embereinek durva, kiméletlen magaviselete adott okot. Természetesen a rövidebbet mindig a megtámadott közönség hozta. Most az ujságíróknak gyűlt meg a bajuk a fővárosi rendőrséggel. Mikor ugyanis Affendákiszt, az elfogott híres kasszabetőröt Budapestre szállították, a keleti pályaudvarnál óriási kíváncsi néptömeg várta megérkezését. Itt voltak a hirlaptudósítók is, akiknek kötelességük az ilyen eseményeknél jelen lenni, hogy lapjukat mindenről körülményesen tájékoztathassák. Amint Affendákisz kiszállott a vasuti kocsiából, a hirlaptudósítók megpróbálták a rendőrök által vont kordonon belül jutni, amire rendőri igazolványuknál fogva joguk van. A rendőrök se látva, se hallva, kiöklölték az ujságírókat, kettőt közülök nyakon is csiptek s belökdösték őket az őrszobába, miközben szokásukhoz képest ütlegekkel és sértő ezimekkel látták el a foglyokat. Hiába mutatták elő ezek rendőri igazolványukat, a Rudnay főkapitány vitéz legényei erre is csak az öklükkel feleltek. Ez embertelen eljárás miatt az összes budapesti ujságírók felzudultak és mindent elkövetnek, hogy a társaikon elkövetett sérelmekért méltó elégtételt vegyenek. Itt volna már az ideje, hogy egy kis emberségre tanítsák meg a főváros elbizakodott rendőreit, akik mikor valami igazi gonosztevő elfogatásáról van szó, gyámoltalanok mint a bárány, de annál vitézebbek, ha békés, csendes polgárokon kell kipróbálni hősi kardjuk erejét.

Baráthól — szabómester. Egy szegedi fiatal ferenczrendi barát, Paulus a kolostor könyvtárának ablakából megpillantotta a szemközti házban lakó szegedi polgár leányát, a szép Csamangó Annát s forró szerelemre gyuladt iránta. Hosszas lelkiharc után elhatározta, hogy a rendből kilép s Csamangó Annát nőül veszi. Mindenekelőtt azonban valami

foglalkozás után nézett, hogy kenyerét megkereshesse. Megtanulta a szabómesterséget s amint anyyira vitte, hogy saját műhelyt állíthatott, megjelent választottja atyjánál és megkérte a leány kezét. A napokban jelentette az anyakönyvi hivatalban, hogy Gerey Mihály uriszabó (ezelőtt Paulus fráter) Csamango Anna Évával egybe akar kelni.

Kötelesség áldozata. E hó 22-én éjjel Ó-Budán dühöngött gyári tűz alkalmával az önfeláldozással működő tűzoltók közül, a lezuhanó párkányzat által 3 önk. tűzoltó sérült meg, köztük ifj. Szidanits Ferencz főv. tanító a fővárosi önk. tűzoltótestületnek egyik jeles tisztje, ki súlyos sérüléseiben 4 napi szenvedés után meghalt. A hivatásának áldozatul esett tisztviselő temetése nagy részvét mellett ment végbe.

A Vaskapu-csatorna. Az Al-Duna hajózhatóvá tételére végezték épített Vaskapunak ünnepélyes megnyitása ez évi szeptember hó 27-én fog végbe menni. Orsovánál eddig már három nagy hajó, a „Szófia“, „I. Ferencz József“, „Josef Carl“ és a „Körös“ motor vetett horgonyt. A három hajót tatarozzák, hogy a Vaskapu megnyitási ünnepélyén méltóan fogadhassák rajtuk a megjelenő fejedelmi személyeket. Megemlítjük ez alkalommal, hogy a Vaskapu maga 2480 méter hosszú csatorna, melynek szélessége 80 méter, mélysége 3 méter. A kiépítési munkálatok közel tíz millió forint költségre rúgnak.

Egy királykisasszony eljegyzése. Hollandia kis királynője, Vilma Ó felsége menyasszony lett. A szászveimari herezeg jegyezte el és egész Hollandia lelke mélyéből, örül a frigynek, mert kis királynője szive szerint választotta meg vőlegényét. Vilma királynő még alig tizenöt éves. Szép, rózsás arcú leányka, termete karesu, szelid kék szemei örökös mosolyt ragyognak. Ném régen került ki csak a bábszobából s most eljegyzése alkalmából kedves történetkéket beszélnek felőle.

Egyszer a szegény kis királynőt — szégyen és gyalázat — megbüntették úgy, mint talán még soha, semmiféle királyt — házi áristomba zárták.

Dühében sirt a kis királynő, Kint pedig esieseregtek, füttyörészttek a madárkák és a virágok oly szépen nyiltak, a fák oly édesen illatoztak és ő, a ki. . . mindennek királynője volt. . . bent ült és unatkozott a szobában.

De egyszerre csak . . . felháborodik, aztán leül és irni kezd.

Kiáltványt irt népéhez. Tudatta hü alattvalóival, hogy mily rossz, megalázó sors jutott az ő királynőjüknek, a kinek, mint valami „bőr angol nőnek“ — saját szavai voltak ezek — ilyen zsarnokságot kell eltűrnie.

A kiáltványt összehajtogatta, a bezárt szoba ablakából „Pszt! pszt!“ hívással odaszólitott egy inast, aztán ledobta az irást, hogy juttassék rendeltetési helyére, a hollandi főváros egyik legolvasottabb lapjának a szerkesztőségéhez.

A levél azonban nem oda jutott el, hanem Emma királyné kezeibe, a ki szivből nevetett és a királynőt kiszabadította a nevelőnő rabságából.

Affendákisz elítéltetése. A nemrég megszökött görög betörőt a kir. tábla három és fél évi fegyházra ítélte el. Szabadságát 1899. márczius havában nyeri vissza, addig a szegény Wertheim-tulajdonosok nyugodtan alhatnak felőle.

Bünhődés. Borosjenőben (Aradm.) egy igazán megható történet foglalkoztatja az embereket. Régen, több mint nyolcz esztendő előtt Rosbach István beleszeretett Niklicza Ferencz leányába és mivel az apa sehogy sem akart beleegyezni ebbe a házasságba, megszöktette kedvesét. Niklicza hasztalanul fáradozott, hogy visszakapja leányát, az hűségesen kitartott Rosbach mellett. Később azután visszatért a szerelmes pár Borosjenőre, de az apa még akkor sem békült meg, hanem az utczán megtámadta a legényt. Elkeseredett küzdelem fejlődött ki közöttük s a vége az lett, hogy Rosbach agyonütötte a kedvese apját. Most aztán börtönbe került a szerencsétlen legény. Szép kedvese egyedül maradt, míg ő nyolcz esztendeig ült a börtön sötét falai között. E hónap 15-én végre kiszabadult. Mintha csak tegnap vált volna meg a leánytól, olyan boldogan sietett hozzá vissza. És fogadtatása is olyan volt, hogy szinte elfeledtette nyolcz évi szenvedését. Tegnap aztán minden boldogsága romba dőlt. Értesítést kapott, hogy katonakötelezettségének nem tett eleget, rögtön jelentkeztek az illetékes hatóságnál. Ez a csapás megörjítette a boldogtalan embert. Naphosszat járt az utczán sirva, panaszkodva, estefelé azután eltűnt a községből, elborult arccal, agyoncsigázott lélekkel.

Zavargó aratók. A budapesti szocialisták igazgatói szorgalmasan működnek a vidéken s rendszeresen bolondítják a mezőgazdasági munkásnépet. Két zavargásról veszünk hírt, melynek oka a nép rosszakaratu félrevezetése volt. Az egyik Biharmegye Csökmő községéhez tartozó palasi és kisbánomi pusztákon Örley Kálmán birtokán folyt le, hol a Csabáról és Mezőberényből szerződött aratók, mindjárt az aratás kezdetén elégedetlenkedni kezdtek és azt követelték, hogy a szerződés szerűleg kikötött jutalék helyett napiátalányuk legyen, mert Békésmegyében szerintük kihirdették, hogy erre joguk van. Az elégedetlenséget az aratók között két uri ruhában járó, dologtalan csabai szocialista-apostol támasztotta s az aratók noha a termés szépen áll s megfelelő részre számíthatnak, hallgattak a csábító szóra s 285-en abbahagyták a munkát, egy részük a helyszínről meg is szökött, más részüket pedig a berettyó-ujfalusi szolgabírónak kellett karhatalommal munkába állítani. A lázítók eltolonezása után a rend ismét helyreállott. A másik eset Sopronmegyében a sültöri uradalom csapodi gazdaságában történt. Itt hogy a szerződést felbonthassák, minden áron az ispánba akartak belekötni, a kit midőn őket erélyesen rendre utasította, az egyik arató kaszájával támadta meg s az ispánt a biztos haláltól csak ügyessége s a véletlenül arra sétáló

esendőrfőhadnagy közbelépése mentette meg. Valóban szükség volna már az izgatók erélyes megrendszabályozására és egy megfelelő, gyorsan végrehajtható eseléd- és munkástörvényre.

Szilágyi Dezső javítás alatt. A fővárosban az Andrassy-uton van egy panoptikum nevű látványos hely, ahol egyebek között a közélet előkelőségeinek élethű viaszfigurája is ki van állítva. Ezek között mutatgatják Szilágyi Dezsőt is, azaz jobban mondva: alakját — kitömve. Valami két hét óta az alak helyén egy tábla áll ezzel a felirással: „Szilágyi Dezső — javítás alatt.“ A közönség két héten át nem láthatta a lángeszű reformátort, aki életében még egy sort sem irt, nehogy abból tanulván, az utókor néhány embere szintén olyan okos lehessen mint ő. Egy mameluk képviselő pedig, aki gyakran jár a panoptikumba, hogy az ott kiállított csudaszörnyekben gyönyörködjék, tegnap igen megboszankodott, hogy még mindig javítják Szilágyit.

— Ugyan mért javítják olyan soká? kérdezte az egyik őrtől.

— Nem tudom.

— Minő kérdés? szolt hátul egy hang. Régi dolog, hogy Szilágyi — javíthatatlan liberális.

Székelyföldről. A szép székelyföldnek józú, derék népéről mulatságos beszéyleket és góbéságokat irt meg Péterfi Tamás lapunk jeles tollu munkatársa a most megjelent „Székelyföldről“ című könyvében. Ebből a könyvből hozunk izelítőül egy furesa históriát lapunk mai számában. Ilyen és ennél még tarkább góbéságokat tartalmaz a Péterfi munkája, amelyet mindenki élvezettel olvas el, aki barátja a hamisítatlan magyar humornak. Ára a füzetnek két korona, megrendelhető Harmath J. könyvnyomdájánál Tordán.

Innen-onnan. A fürdés halottjai. Mohácson három fiatal ember a vízbe fult. Fürst Géza, Wamoschek Gyula és Krausz Manó kereskedősegédek mámoros fővel elmentek fürödni a Dunába, a mely elragadta őket. Holttestük nyomtalanul eltűnt. — **Gyilkos menyasszony.** Nagybeeskerekéről jelenti tudósítónk: Zsebelyán Danicza egresi torontálmegyei oláh leány vőlegényét szerelmi enyelgés közt találta az édes anyjával, mire vasvillát ragadott s mindkettőt leszurta. Mindketten halálosan megsebesültek. A leányt a esendőrök elfogták. — **Elpusztult falu.** Zsombok kolozsmegyei tiszta magyar község óriási károkat szenvedett a mult napokban felhőszakadástól. A völgyben fekvő falura valóságos tengeráradat rohant le, miután megelőzőleg a jég elverte az egész termést. Az áradat házakat söpört el, nyájakat vitt magával és megrongálta a templomot is. A kár ezekre megy. — **Óriási szélvihar** dühöngött a mult héten Somogymegye Nagy-Bajom községéhez tartozó Sötétkeréki pusztán. A szélviharnak, mely galambtojás nagyságu jégdarabokat csapkodott, olyan hatalmas ereje volt, hogy százados tölgyeket derékban tört ki s fiatalabb fákat tövestől tépett fel. Ilyen borzasztó viharra e vidéken még nem emlékeznek.

A gazdaközönség hasznosan cselekszik, ha magzsügséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak az olyan óriás forgalmu czégeknel, mint p. o Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világczégek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

MEZOGAZDASÁG

Uj kazalvágó.

A mai gazdasági viszonyok közt, a midőn a gazdának az állattenyésztésre oly nagy súlyt kell fektetnie, a természetes és mesterséges takarmányfélék termesztésére s azok ezélszerű eltartására is nagy gondot kell fordítania. A különféle szálas takarmány és szalmaféléket

nem minden gazdaságban tarthatják el a télen át fedél alatt (pajtákban s esürökben) s kivált a kisebb gazdák — kiknek nem állanak rendelkezésükre

a takarmányfélék eltartásához szükségelt épületeik — kazlakba vagy boglyákba rakják össze a nyáron át gyűjtött takarmányféléiket, onnan szedegetvén naponta egyszer vagy többször is állataik számára a napi alom- vagy takarmányporeziót.

Tudjuk azt, hogy ezelőtt — bizony nem is olyan régen, sőt talán még ma is — a szükséges széna- és szalma-poreziókat igen sok gazda a kazlakból csak vasvillával huzgálta ki s ezáltal oly állapotba hozta a kazlakat, hogy azokba az eső s hó minden akadály nélkül bejuthatott s a drága takarmányt pocsékká tette.

Hogy ez mennyire helytelen eljárás, nem igen szükséges bizonyítgatnunk, pedig hát kazalvágók vagy kazalkések okszerű használata által a fentebb vázolt eljárástól származó károk könnyen kikerülhetők, mert ezen eszközökkel a napi szükségletet annélkül, hogy a kazlakat, boglyákat tönkre tennénk, a szükségelt mennyiségben könnyen levághatjuk.

A legrégebb ezen eszközök között a villaalaku kazalvágó, egy újabb az u. n. amerikai szénafűrész. A ezélnak az eszközök többé-kevésbbé megfelelnek, csak egy kifogást tesznek ellenük a gyakorlati gazdák, hogy nehezen élesíthetők s lassan lehet velük dolgozni és a lazábban rakott kazlakból nehezen lehet velük takarmányt vagy szalmát vágni.

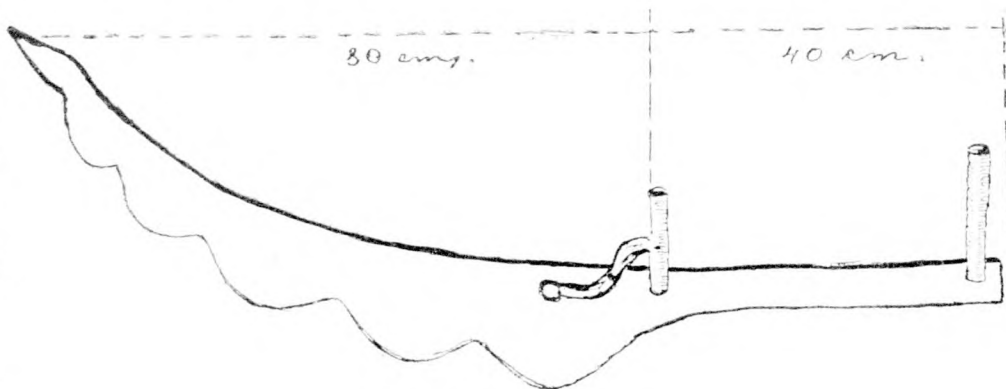
Minden tekintetben megfelel azonban a kivá-

nalmaknak a mellékelt ábrában bemutatott Hadwiger-féle szénavágó kés.

Ezen eszköz aczélból készül. Hossza 1.2 méter, sulya 4 kg.-nyi. A vágás vele akként történik, hogy a munkás a kést hegyével a vágandó takarmánytömegre függélyesen állítván, bal kezével az alsó, jobb kezével a felső fogantyut megfogja és a kést ameddig csak lehet, egészen az alsó fogantyúig lenyomja. Nagyobb ellentállású takarmánynál lábbal is nyomhatja.

A kés a benyomás által ivelt alkotásánál fogva egy 60—70—80 cm. mélységű és 35—40 cm. szélességű esikot fog levágni. Ha a benyomásokat szakadatlanul ismételjük, egy 6 méter széles szénakazalnak 70 cm. mélységbeni átvágásához alig 3 percnyi idő kell; ezen eredmény eléggé kitünteti az eszköz

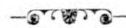
munkaképességét s használhatóságát nem szorul bővebb magyarázatra. A Hadwiger-féle szénavágókés kevés erőki-fejtéstigénylő kezelhetősége onnan

Hadwiger-féle szénavágó-kés.

ható ki, hogy a vágás iránya nem felülről lefelé függélyes nyomású, hanem a kés ivelt alakja és élének félkörű kidomborodásainál fogva rézsutosan metsző, a körkésű szeeskevágók vágásához hasonlóan. Az él ilyen alkotása teszi azt is lehetővé, hogy egyszerű hozzá találó keménységű fenkövel könnyen élezhető.

Mind e jó tulajdonságoknál fogva ezen eszköz beszerzését ajánljuk gazdáink figyelmébe, mert jól mondja a közmondás, hogy „jó szerszám fél munka”.

A kolumbácsi légy ellen. Nagy csapása hazánk déli vidékeinek ezen apró, szunyog forma állat, mely tavaszon seregestől szokott megjelenni s százával kinozza agyon a jószágot. Mindez ideig nem tudtak ezen veszedelmes férget ellen semmiféle biztos szert, most azonban egy állatorvos mégis kitalálta, hogy mivel lehet őket a jószágtól távol tartani. Nem kell hozzá egyéb, mint *jodoform*, (mely a gyógyszerárban beszerezhető) s ez disznózsirral keverendő össze olyanformán, hogy 100 rész zsirra, 3 rész jodoform essék. Ezen szerrel aztán vékonyan be kell kenni a jószágnak azt a részét, a melyet legjobban szokott lepni a légy. Ez a kenőcs szerfelett kellemetlen szagánál fogva, egyéb férget is távol tart a legelő jószágtól. Arra azonban nagyon vigyázni kell, hogy a jószág le ne nyalhassa egymásról ezt a kenőcsöt, mert mérges tulajdonsága.

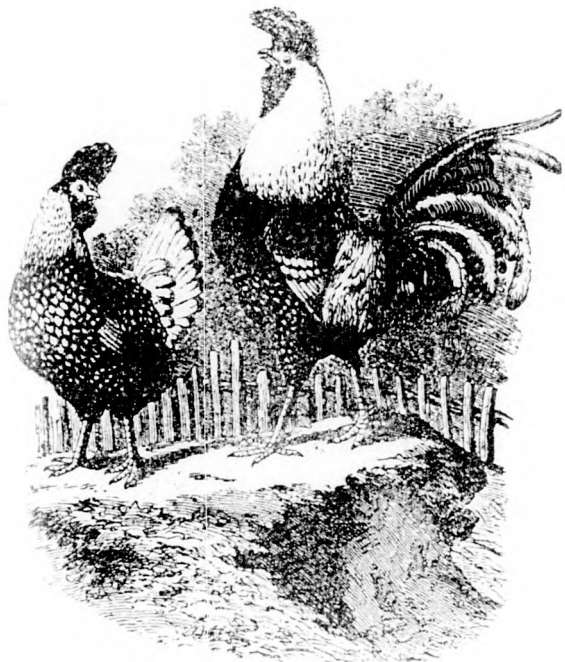

BAROMFIAK.

A brabanti tyuk.

Azon számos tyukfélések közül, melyeket hazánkban tenyésztenek, igen sokakat mutattunk már be képekben a Független Ujság t. olvasóinak. — Alábbiakban egy tyukfajta képét közöljük, melyet nem annyira hasznossága mint diszes volta miatt tenyésztenek egyes nagyobb tenyésztők, s ez a brabanti tyuk.

Ez a tyukfajta a többi bubostyukoktól, így pl. a páduaitól, melynek közeli rokona, abban különbözik, hogy bóbítája előre irányított, magasra nyuló,

Brabant tyuk.

a mely valamivel erősebb a tyuknál, mint a kakasnál. Inkább disz-, mint gazdasági tyuk. A tyukok esinos látványt nyújtanak tollazatuk rajzolatjai által, melyeken szabályosan elhelyezett fekete pettyek vannak, különösen szépek, ha a farktollak végeiken pettyesek és a fedőszárnyak fekete-kereszt átkötéseket mutatnak. Különben ez a tyuk ritkán tojik és költ s ez az oka, hogy tenyésztetni nem szeretik.

Tojása ennek is, mint minden hazánkban tenyésztett fajtyuknak, a fővárosi állatkertből (Budapest, Városliget) beszerezhető.

Tejkartell a fővárosban. Ugron Gábor minap a parlamentben heves támadást intézett mindenféle kartell ellen, de Lukács László pénzügyminiszter kijelentette, hogy a termelők és fogyasztók kirablására hivatott bandák, a kartellek, bizonyos tekintetben jogosultak. Üzérkedő polgártásaink aztán vérszemmet kaptak s azóta nyakra-főre alakítják az ígértet új földjén, Magyarországon, a kartelleket. A legujabb ily szípolozó bandának — mint a Köztelek gazdasági közlöny tudatja — a budapesti tejkereskedők kartellje készül. Tizenkét tejkereskedő szerződésileg kötelezte egymást, hogy a termelőktől 6 és fél krajczárnál drágábban tejet nem vásárolnak, viszont kötelezték magukat, hogy a tejet a közvetítő kereskedőknek 8 és fél krajczárnál olcsóbban nem adják. Persze a fogyasztó sokkal nagyobb árt fog fizetni. Ez persze semmi más, mint a leglelketlenebb szövetség, a tej árának a termelőkkel szemben mesterséges lenyomása, a fogyasztókkal szemben pedig felszólása érdekében. Reméljük, hogy a magyar gazdáknak lesz annyi létfentartási érzék, hogy e kartell létesülését már csirájában elfojtják egy ellen-kartell felállításával, melyben meg ők fogják kötelezni magukat, hogy ennek a tizenkét szövetségesnek nem 6¹/₂ krajczárért, de semmi áron sem adnak el egy korty tejet sem.

A gazdák ezt a védekezést annál könnyebben keresztül vihetik, mert a *központi tejesarnok szövetkezet* (Budapest, Rottenbiller-utca) hajlandó a gazdák által hozzá küldendő tejet átvenni és értékesíteni. Az a gazda tehát, a ki tejet ad el a fővárosban, forduljon a szövetkezethez s így nem lesz kényszerítve arra, hogy a kartellnek olcsón vesztessze el e termékét.

A hus eltartása a forróságban. A hal jégverem nines és a hust néhány napig el kell tartani, legjobb azt karnolinnal bekenni, de mivel néhány házi-asszony csak a házi szerekben bizik, azoknak más eljárást tanácsolhatunk. Egy zsinórt huzunk végig a husdarabon és a zsinórnál fogva néhány percig (1—2 percig) forró zsirba mártjuk. Lassan kihuzzuk és légmentes helyen fölakasztjuk, így eláll 4—5 napig. Nem helyeselhetjük a husnak iróba vagy ezetbe való áztatását, mert a hus sokat veszít ezáltal táperejéből.

A tejszin savanyodásának ellenszere. A tejszin gyakran hűvös helyen is megsavanyodik, kivált zivataros, forró időben. Ha ez ellen akarunk védekezni 5 deka czukrot fölolvastunk 2 kanál vízben, fölfőzzük, aztán a frissen forralt tejszinhez keverjük, ezt üvegbe töltjük, az üveget vízbe mártott kendőbe csavarjuk és hűvös helyen tartjuk használatig.

Az ezredév ünnepe.

Az ezredévi emlékek.

Az ország különböző pontjain felállítandó ezredévi emlékek közül eddig kettőnek: a pusztaszerinek és a munkácsinak tették le alapkövét ünnepélyesen. Hátra van még öt emlékmű alapkövetétele vagy felavatása. Ezek közül három most készül Jankovich Gyula fiatal szobrászunk műtermében: a dévényi, brassói és a pannonhalmi emlék. A dévényi és brassói, melyek mindegyike hatalmas oszlopon egy-egy honfoglaláskori vitézt ábrázol, annyira készen van, hogy mindkettőnél mindjárt a szobor leleplezése fogja képezni az ünnepet. A pannonhalmi emléket, a mely Asztrik püspököt ábrázolja abban a pillanatban, mikor Szent Istvánnak átnyújtja a koronát, Jankovich már szintén megmintázta, de a nagyszabású emlékműnek csak az alapkövét tehetik le augusztus hónapban.

Történelmi felvonulás.

Több magyar festőművész érdekes tervet készített egy történelmi ünnepélyre, mely a kiállítás területén folya le. Az ünnep egy felvonásból állna, mely a magyar történelem kiváló mozzanatát mutatná be. Így tervben volt Mátyás bevonulása Budára és Rákóczy Ferencz fogadása a szultánnal stb. Az ünnepet augusztus hó végére tervezik.

Iparos ifjak diszfelvonulása.

Az iparos ifjak országos egyesülete elhatározta, hogy a millenniumot felvonulással egybekötött diszgyűléssel ünnepli meg. A diszgyűlés vezetésére, a melyet Budapest újvárosházának dísztermében tartanak meg, Lukács Béla volt kereskedelmi minisztert és a védnökség elfogadására Dániel Ernő mostani kereskedelmi miniszterek kéri fel. Az ünnepi szónoklatokat Apponyi Albert gr., Zichy Jenő gr., Jókai Mór dr., Rákosi Jenő, Horváth Gyula, Kossuth Ferencz és Pázmándy Dénes fogják tartani.

Biharmegyei földmivelők a kiállításon.

Biharmegyéből augusztus hó 1-én nem kevesebb mint 500 földmivelő gazda rándult fel Budapestre, az országos kiállítás megismerésére. A felrándulók három napot szántak rá, hogy megnézzék az ország fővárosának nevezetességeit, leginkább pedig a kiállítás tárgyait. A költség, Nagyváradról indulva, fejenként 5 frt volt. Biharmegyéből már eddig is történt ily tömeges felrándulás, a jövő hó folyamán pedig a belényesi járásból fognak nagyobb számmal egyszerű földmivelő emberek hasonló célból Budapestre utazni. Mindenesetre igen helyes, hogy az intéző körök az egyszerűbb, szegényebb sorsú népek is iparkodnak lehetővé tenni az ilyen felrándulást. Jó hatással fog az lenni sok tekintetben a nép gondolkodásmódjára.

Kiállításunk irigyei.

Hihetetlen örültségeket firkálnak össze kiállításunkról az irigy esemek. Így például egy eseh ujságban a következő hírek olvashatók:

1. Károlyi Pista gróf, Magyarország leggazdagabb mágnása, aki jókedvében ezresbankót szokott a cigány homlokára ragasztani, megtagadta egy ozzonna kifizetését és azt mondta pöröljék be.

2. József főherceg megnézővén egy étlapot, fölkelte és azt mondta:

— Ez nem nekem való hely.

3. Még rosszabbul járt Stefánia főhercegasszony, akiktől egy vegyes fölívágotért 120 frtot követeltek. A főhercegnőnél nem volt ennyi pénz és így kénytelen volt a gyűrűjét zálogban hagyni.

Minden ember első pillanatra átláthatja, hogy ezek egytől egyig szemenszedett otromba hazugságok. S mindebben az a különös, hogy még az ebadta esehé mer velünk tréfálkozni, aki nálunk legfeljebb arra jó, hogy nótákat trombitáljon a talpunk alá!

Képeinkhez.

A nagy mezőgazdasági csarnok tözsomszéd-ságában áll Mauthner Ödön magkereskedő eredeti pavillonja. Az egész épület fatörzsekből, vakolat helyett fakéregből épült; tetőzete szintén a legszebb virágos kert, melyben az idényhez megfelelően váltakoznak a legszebb disznövények: jáczint, majd pedig violák és pelargoniumok.

Az izléses kis csarnok azonban nemesak külső építkezésében megkapó, de belső tartalma is változatos és érdekes.

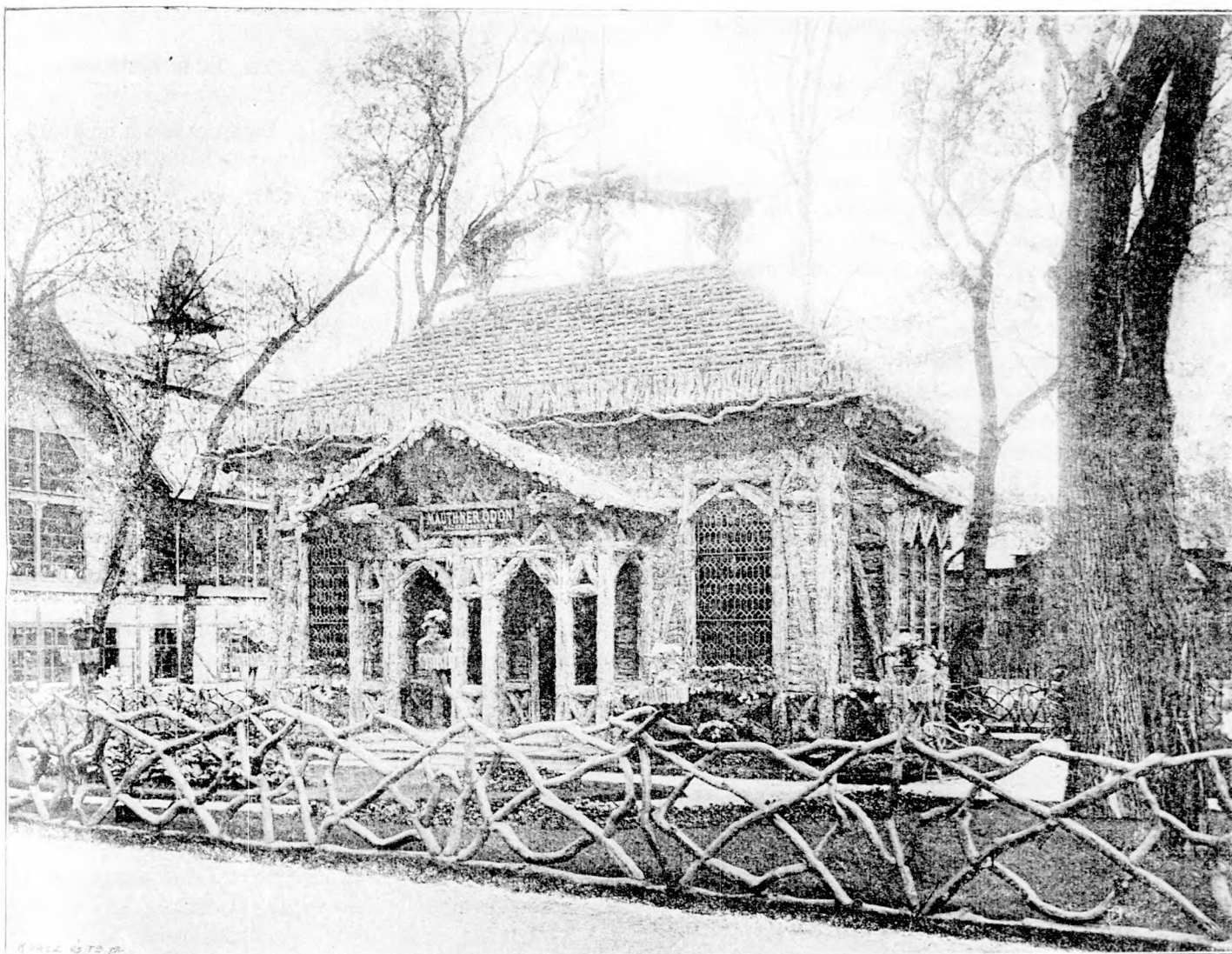
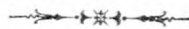
Ami Mauthner Ödönnek vaskos árjegyzékében olvasható, az itt a kiállításon természetben van bemutatva. Az egész két csoportba van osztva. Az egyik főcsoportban vannak a honosításra érdemes honos növények magvai honi termelőktől; a második főcsoportot alkotják a terjesztés céljából fontos magvak külföldi hírneves magtermelő gazdáktól. A kertészeti magvaknál minden egyes magmintához mellékelve van a virág szépen színezett képe.

Ezen rendkívül gazdag maggyűjteményt kiegészítik a mezőgazdasági és kertészeti gyök- és gumónövényeknek, hüvelyeseknek, retek, dinnyeféléknek stb. szépen színezett, eredeti példányok után készült természetű utánzatai; az erdei fák s cserjék terméseinek, a legkülönfélébb csemege, keményszemű s puhaszemű, korán s későnérő csöves tengeriknek, továbbá a kertészeti eszközök, szerek és anyagok ritka teljességű gyűjteménye.

Egyik képünk ezt a szép kiállítási pavillont mutatja be, melyet Mauthner Ödön minden benne levő tárgyakkal együtt a felállítandó mezőgazdasági muzeum számára ajánlott fel.

A másik képünk a fiumei rizshántológyár pavilonját ábrázolja. Ez a pavillon nem annyira gyönyörködtetésre, mint inkább tanúságunkra van szánva. A rizs egyike a legértékesebb és legkönnyebben emészthető élelmi szereknek, melynek tápértéke rögtön a hus után áll. Mielőtt a táplálkozásra alkalmassá válnék, le kell hántolni, ami abban áll, hogy a kemény külső héját lekoptatják, mint p. o.

a kölesnek; így kerül ki a kövek alól a rizskása. Hogy miként történik ez a munka, azt a rizshántoló pavillonban megláthatni. Magyarországon még csak egynehány ilyen kisebb gyár működik, mert rizstermelésünk még igen alacsony fokon áll, holott egy kis igyekezet mellett ebből a termelési ágból is szép hasznót láthatnánk.

Mauthner Ödön pavillonja.

MULATTATÓ.

Leszállott a . . .

Leszállott a ragyogó nap,
Letűnt fényes sugára, —
Aranyköntös helyett az éj
Ezüstöt vett magára . . .

Szép, ezüstös palástjában
Ballag fenn a holdsugár . . .
Csöndes az éj — csak úgy néha
Zavarja egy éjmadár.

Lenge szellő oly édesen
Lebbenti bus arczomat, —
Oly bizalmas, s még sem merem
Mevallani titkomat . . .

Egynek merném elsusogni,
Ezt a féltett kincsemet, —
Ah, de az meg nem akarja
Megérteni szívemet! . . .

Horváth Sándor.

Nemzetös Küspál Jankó.*)

— Csángó história. —

„Jegyeztetie vala az Urnac 1627-ic esztendejében. Mikor Nagyságos Bethlen Gábor üle szécében. S telée gyönyörüsége népének jóllétében.“

A gazdag Palika Gecezi leányára nem egy legénynek fájt a foga Apácza községében, de nem esoda! Orsik szép leány volt a maga virágjában, s még hozzá három próbás.

Első próbát a tatárkatonán vágott jobb tenyerével, de olyan esattanósan, hogy nyomban eserben hagyta félszeme a szegény tatárt.

Még meleg hire volt ennek, mikor a szemtelenül hősködő földvári szász legénynek dült összedugott kezekkel s úgy nyomta lapos de kőkemény fundussával a falnak, hogy a százból messze halatszott a szuszogás.

Reá két évre egy cseh katonával hozta össze a sors nehéz kereke, a ki egész éjjeken át trombitálni akart a piros arezu szép Orsiknak. Sőt feleségnek is elvitte volna, ha Csehországba hajlandó lesz őt a leány követni.

Azonban Orsik megismerkedett a nemzetös Küspál Jankó főbíró urammal deli szál fiával, Mihálylyal, ki hét esztendeig szolgálta Betlehen Gábort s királyt és nagyságos fejedelmet sok viszontagságok között.

Ekkor történt meg a harmadik próbája is. Mikor már a nyalka csángó legénybe nyakig bele szeretett s az a bolond cseh egész éjjel keservesen trombitált neki, — bosszuságában kijöve a kapu elé, — laposra verte a trombitáját a gazdája fején.

Igy kiállva a három próbát, csehen, szászon és tatáron, — még azon esztendő farsangján hütöt mondott a szive választottjával, a déleczeg Küspál Mihálylyal.

Boldogok is lettek volna, ha a hárompróbás menyecske nékem valamivel kisebb nyelve adatik vala az Ur által. Azonban ennek nem ő volt az oka!

Az esküvő után való napon minden lakodalmas vendég eljött „kár látni“, csak az örömapa, nemzetös Küspál Jankó nem jöhetett el hivatalából.

Azon a napon ugyanis hat uj házasság jelentkezett nála, s a házi békételességből származott sérelmeket mindenik a főbíró urtól kérte orvosolni, mivel a durva bánásmód miatt nem bír kijönni élet-párjával.

Elsőnek gyönyörű növésű, nádszálhoz hasonló menyecske lépett be a nemzetös főbíró uramhoz. Olyan szépen hajladozott, akár a rozmarin virág-szál, mikor odalépdelt a törvény asztala elé. Köszöntése után előbb csak enyelgett, mint a játszó gyermek, s szinte dalolva — hullámozott a hangja, olyanannyira, hogy nemzetös Küspál Jankó el sem

akarta hinni azt a szépen elesiripolt — szörnyű nagy vádat.

— Ehiheti kelmed, ha mondom nemzetös jó uram! — folytatá elpityeregve a menyecske. Aztán széles, selyemtulipántos szalagját leoldva nyakáról, leemelte fejéről ezer taréju kis fejkötőjét.

— Uram! terem'öm! tört ki a főbíró ur, ez gyalázat!

A karesu szép menyecske nékem meglehetett volna számlálni a fején maradt hajszalakat.

— Most sem hiszi el, a miket mondtam nemzetös bíró uram?

— Ne csüggedj leányom! — vigasztalá a nemös bíró, — meg lesz orvosolva minden bajod.

Még ma. Csak menj haza nyugodtan! Olyan törvényt fundálok, melyet még nem pipált ez a világ!

Alig távozott az egyik, nyomban egy másik lépett be, hogy sirva mutogassa meg patyolat karján az ütéstől maradt sötét foltokat és jöttek rendre.

Az örömemberek: egyik végig karmolt arezczal, a másik leforrázott lábbal, harmadiknak fél bajusza vala levágva tövéből s valamennyi panasza reámondta a nemzetös ur, hogy „gyalázat!!“

Mikor aztán végighallgatta mind a tizenkét felet, arra volt kíváncsi, hogy ki lesz a tizenharmadik?

S várt csendesesen tovább a hivatalos órán túl is. Egy óra mulva csakugyan megjelent a tizenharmadik. A nemzetös ur odaveté szemét az ajtónak a léptek zajára.

Kopogtak.

— Tessék!

S belépett a főbíró ur legnagyobb bámulatára és szörnyű haragjára — a menyec.

— Jónapot mondok nemzetös főbíró uramnak!

Az öreg előbb végigmérte szemével a ropogós, piros eszimas menyecskét vagy kétszer.

— Mintha apám uram lennék! Nem?

— Tudom — válaszolt az asszonyka a kötényt tépegetve — de én most a nemzetös főbíró uramhoz jöttem légyen!

— Ez a tizenharmadik! — mormogá az öreg ur, letéve a pipáját a szájából.

— Beszélj leányom!

— Mihály megütötte a szájamot.

— Ez nagy bűn az első napon! — szörnyűködött a nemzetös ur. Mondjad csak tovább leányom!

— Azt is mondta, hogy még jobban megver...

— No . . . hm! hm! hm! Abizon baj! — De nem vert meg?

— Még csak az kellett volna! Nem.

— Ez még nagyobb baj! hm! hm! hm!

— Most azért jöttem a nemzetös főbíró uramhoz, hogy a törvény szigorával ítéljen felette, aki feleségét a legelső napon megveri.

Az öreg ur pár perczig elmélyedve irogatott s

*) Mutatvány Péterfi Tamásnak „Székelyföldről“ ezimű most megjelent munkájából.

forgatta a nagy törvénykönyv lapjait. Félóra mulva föllállott gondolkozásából.

— Itéltem édes leányom!

Orsik olyan furesának találta a nemzetös bíró uram arczát, amint hosszuszáru pipájából kicsavarta a eseresznye-szárat s hét helyt görbe, csontos alakjával fölemelkedett üléséből. Zsebrerakva a kijegyzett törvényeket, beszólitotta ezek meghallgatására az oldalszobába. Az asszonyka elől ment, a nemzetös ur hátul. Mikor beléptek, a nemzetös ur bezárta maga után az ajtót.

— Hivatlan

hallgatókra szükségünk nincsen. Ezt a törvény is úgy kívánja. Most pedig figyelj reám! Mivel a mai napon te vagy a tizenharmadik ifju, kik mindnyájan orvoslást várnak, annak okáért én törvényt szabtam valamennyire. Ime a legelső te leszel, ki az új törvény tekintélyes becsü jótéteményét élvezed:

1. §. A kik bárhol házaseleket czivódni hallanak és azt azonnal be nem jelentik: tiz vesszősapással fenytetnek.

2. §. A törvénszabta büntetés alkalmazásánál, ki han-

gokkal zavarja vagy illetlenül szól a nemzetös tanács urairól: azok vétség miatt egy napi tömlőzre vetetnek.

3. §. Mindazon kegyetlen házaselek, kik hütös társaikat nem átálják törvény előtt vádolni s a család bajait nem egyetértve otthon intézik el: büntetésük 25 vesszősapásban állapittatik meg.

Palika Orsik elsápadt, de a főbíró ur folytatá:

4. §. A lármázó hütös felek, kik szitokkal illetik egymást, úgy, hogy ez áthallatszik a békés

szomszédokhoz, mindazokat a csend zavarásáért 25 vesszősapás illeti.

A fiatal asszonyka még halványabb lett és reszketett testének minden része.

Nemzetös Küspál Jankó uram végig simitá hosszú pipaszárát balkezével.

Orsik még jobban remegett.

— Ezeket meghallgatád. Most itélj magad felett. Melyik paragrafus ellen vétettél leányom?

A remegő asszonyka egyszerre magához tért.

— Nemzetös főbíró uram! Ezek még nem törvények, mert a községtanács nem fogadta el! Ezeket még a főbíró uramnak sem szabad alkalmazni, mig nem lettek megerősítve.

Az öreg ur nyugodtan maradt, csupán homlokára húzott össze vagy kétszáz ránczot.

— Ezek erősítve vannak leányom s odatartá az írást az asszonyka szeméi elé, reámutatva pipaszárával a tanács embereinek neveire.

Orsik eltántorodott, a mint végigpillantott a papirlapon. Alá volt írva mindenik hütös ember által. Még

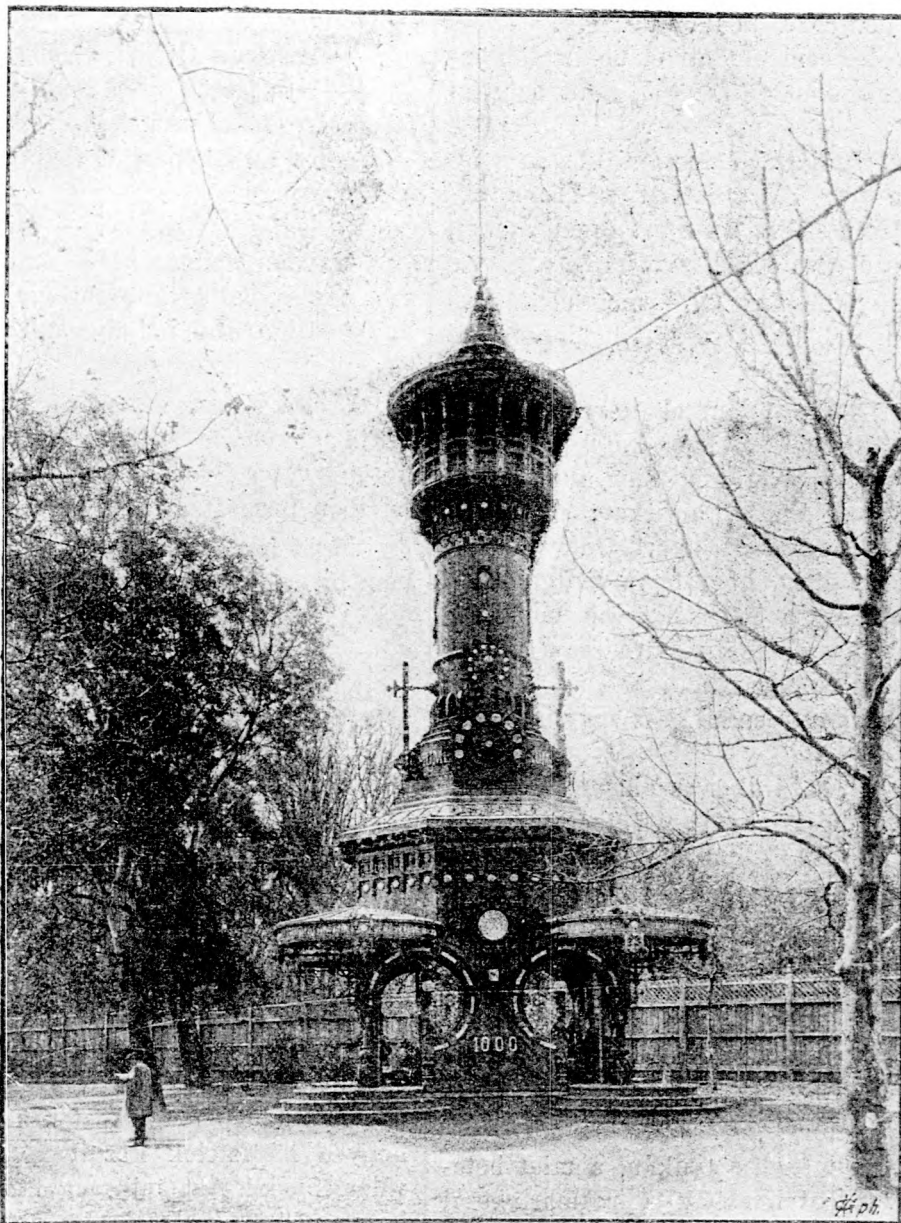
az édosapja szegletes vonásai sem hiányoztak onnan.

Ezt sem birta már félremagyarázni senki. Ez elfogadott igaz törvény, a mely sujt. Csakhogy a nevek fölé azután kerültek a paragrafusok! — Ezt nem gondolta.

A nemzetös ur zsebrevágta a törvényt. Elővonta hosszú pipaszárát s fél kezével az asszonyka karját fogva — reászóta az illető 3. §-t.

Orsik meg sem jajdult az ütések alatt.

* * *

Fiumei rizshántológár.

Még azon a napon kilettek hirdette az új törvények minden utczában dobszó mellett. És lett esend, szörnyü esend mindenfelé ahol azelőtt még néhány pereczel folyt a esete-paté javában a szomszédok hol bosszuságára, hol gyönyörüségére.

Nemzetös Küspál Jankó főbíró ur végig sétált holdkeltekor az utczákon s olyan jól esett akurátos lelkének a esend . . . Megállt szerre valamennyi panaszos felének háza előtt, de sehonnan sem hallatszott hang vagy kemény szó.

A törvények pontosan be lettek tartva.

A főbíró ur soha sem aludott el boldogabb öntudattal, magasztosb önelégültséggel, mint azon az estén.

Reggel újra végig járt valamennyi utczán s ismét a esend lepte meg. Ahol azelőtt a lárma átzengett a harmadik utczára, ott most esend honol, sehol egy durva szó nem hallatszik.

— Ezek aztán jó törvények! — mondogatá magában a nemzetös ur. És élvezett, boldogságban uszott hat napig.

Hetedik napon lelke örömmel telve sétált ki újra s mint kis gyermek a szép karácsonyfának nem hiszi el, hogy az övé, míg meg nem fogja a rajta csüngő fényes diókat, almákat: ugy nem akarta ő kelme elhinni a gyönyört, mely keblét emelte. Nem állhatta meg, hogy be ne hallgatózzék egyik panaszos feléhez, a nádszálkaresu menyecskéhez, hogy megnézhesse, meghallgathassa a lecsendesült családi fészek boldog lakóit.

Benyit az utczajajton. Semmi nesz vagy nagyobb hang.

— Ezek még nyolez órákor is alusznak a boldog álmukat — gondolja magában a nemzetös bíró uram.

Azonban egy kis neszre behallgatódzott a nagy fordító kuleslyukon.

Puff! . . . Puff! . . .

— Mit jelentsen ez a tompa ütés?

Sz. . . szszsz. . . sz. . . szszsz! . . .

— Miféle kigyó sziszeghet odabenn? De már ezt meglesné a nemzetös ur, ha mindjárt a feje veszne is oda, hiszen ez gyanus! . . .

A nagy likit-lakat fordító lyukán, a mint betekint . . . mit lát? Szent Kleofás! A rozmaringszál menyecskét döngeti a férje. Az pedig bajuszába kapaszkodva a verekedőnek — védi magát. S így karmolják, ütök, huzzák egymást anélkül, hogy szólna valamelyik. (Hiszen a lármát tiltja a törvény és a paragrafus szent!)

A törvény ily szigoru tiszteletére elborzadt a nemzetös ur. Soha ennek párját nem hallotta.

(Mégis csak jó törvények ezek.)

Rendre hallgatta ki valamennyi panaszos felét, s mikor meggyőződött okos intézkedéseinek ily ezélszerű voltáról: a tizenharmadik panaszosnak kapuja elé érkezett. S remélte, hogy ha mindenütt másképp vala, itt mégis boldogság honolhat csupán, hiszen

ő személyesen ismertette meg a fiatal menyecskét a paragrafusok komolyságával.

A megszokott módszert használva, nesz nélkül ért el a nagy likit-lakat fordító kuleslyukához, hogy behallgatózzon . . .

— Te tettél szerencsétlenné! — sugja odabenn az asszony.

— Hallgass feleség! — sugja a férfi.

— Melletted szólanom sem szabad! ez a törvényetek! ezzel ölitek meg a szenvedő asszonyokat! — sugja az asszony.

— Hallgass Orsik! — sugja a férfi.

— Nem! csak azért sem! soha sem! Hamis a törvény, galádul van csinálva! — suttog az asszony — csak a férfiak pártját fogja! a mi fegyverünket, a szót elveszi!

— Hallgass feleség! — csitítja a férfi.

— Nem hallgatok! — suttogja tovább az asszonyka s még tovább suttogna, de a férfi ekkor ágyához lép. Hajánál fogva lehuzza a menyecskét és tépni kezdik egymást.

Ütések tompa zuhanása. karmolások után pirosvér buggyanása következett, s a nemzetös bíró uram tovább élvezhette böles törvényének nagy tiszteletben tartását a saját fia és menyé által.

Majd hevesen fölnyitva az ajtót, belépett, de nem birt egyideig szólani fölhevülésétől.

A meglepett ezivódók elengedtek egymást. Mihály arezán törölgette a karczolások helyét. Orsik szétfoszlott haját igyekezett kontynak alakítani fejére, de nem mutattak volna haragos arcot egyik sem. Így telt el néhány másodperc, míg végre megereedt az öreg nemzetös urnak a hangja.

— Így tartásotok meg a törvényt? — szólt gunyos keserőséggel fiához.

— Mi a törvény ellen semmit sem vétettünk most! állt eléje a menyecske.

— Nem? Hát mért verekedtetek?

— A törvény csak a lármát tiltotta el, de azért mi egymás között szép esendesen elvégezhetjük dolgainkat!

Arról nem rendölköztek a nemös tanács urai, hogy a házaspárok között ne legyenek különböző vélemények! Azt mi megvitassuk magunk között láрма nélkül. Azért a törvény szent marad!!!

Nemzetös Küspál Jankó uram oly gyorsan rohant a hivatalba, hogy az utána tekintők méltán megbotránkoztak rajta. Eltörülte a hat nap előtt oly örömmel, annyi szép reménnyel megalkotott paragrafusokat. Nem érnek semmit! Mert a házaspárok különböző véleményeit nem tudta eltörölni.

És a feneketlen hordót is föltalálták azóta, (esakhogy üresen) de paragrafust a házaspárok különböző véleményei ellen még a mai napig sem fundáltak ki.

Adomák.

Fölösleges aggodalom.

Egy tartós szárazság után országos eső következett.

— No hála az égnek — szóló örvendezve egy férfitársaságban valaki — most már minden ki fog kelni a földből!

— Ments Isten! — vágott hamarosan egy másik közbe — három feleségem van benne.

Vásárban.

Bóndloch Éliás (hosszu alku után). Evett tolan mogo ocezlt, hodj olejan keménjen tortjo mogát? Hát szólok még edj: nincs bennem edj porányi becsölet, honezfot, gozember vadjom, ha tübbet odom oz üszöért ütven forintnál. Hallott? Honezfot, gozember!

Palócz. Me'mondtam, hogy ötvenegyen alu' nem adom!

Bóndloch Éliás (látja, hogy egy más kupecz közelekedik). Tortson o porulát!

Apróságok.

Hogy neveli fiait a német császár? Érdekesen írja le egy angol folyóirat, hogy a német császár hogyan neveli a hat fiát. Elbeszéli, hogy a német császárnak csak nagyon korlátolt hatalma van a hat fia és egy leánya fölött. A császárnak gyermekkori pajtása, Bigelov egyszer megmutatta azt a csónakot, a melyen ő hosszú vizi utat tett és a császárnak annyira megtetszett e kis járómű, hogy felkiáltott:

— Valamennyi fiaimnak csónakázónak kell lennie!

Bigelov azt hitte, hogy a mit a német császár kimond, az bevégzett dolog. De ebben csalódott. A császárné észrevette, hogy Bigelov a kis hercegeket csónakáztatni akarja, így szólott:

— Oh nem, az veszedelmes dolog! Én sohasem fogom megengedni, hogy a fiaim csónakba üljenek.

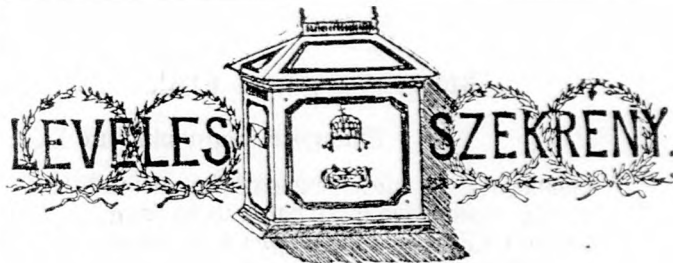
— De hisz a császár megengedte . . .

— Az meglehet — felelte a császárné, moso-

lyogva fordulva a császár felé — ő ugyan Németország császára, de én a gyermekszobának vagyok a császárnéja.

Bigelov azt is elbeszéli, hogy a német császár épen olyan okos elvek alapján neveli a gyermekeit, mint a hogy őt nevelték a szülei. A hercegek gyakran érintkeznek idegenekkel és mindenkivel, a kivel érintkeznek barátságosan kezet szorítanak, az illetőnek minden szavára figyelnek, kérdéseire szabatosan felelnek, szóval igazi gentleman viseletet tanúsítanak. Maga a német császár is ilyen volt gyermekkorában, a játszótársai között mindig úgy viselkedett, hogy az ő felsőbbségét senki se érezze, sőt hogy a többi gyermek azt észre se vegye.

Egy kubai hős. Egy egyszerű katona, Barranco Zakharias, látogatta meg a napokban a spanyol régens királynét. Barrancot a mult évben, a Sagna de Taramo mellett vívott csatában annyira megsebesítették az inzurgensek golyói és kardcsapásai, hogy testén egy ép hely se maradt. Martinez Campos többször meglátogatta a kórházban a hős katonát és fölgyógyulása után gazdag jutalmat és előléptetést ígért neki. Amit lehetetlennek tartott mindenki, Barranco tényleg meggyógyult, de nyomorék maradt és nagy nyomorba jutott, mert amit ígértek neki, az feledésbe merült. Ez év április havában Barranco jelentkezett Weyler tábornoknál, elbeszélte sorsát, mire a parancsnok 1000 pezetát (1 pezeta = 40 kr.) és ajánlólevelet adott neki, hogy hazautazzon Spanyolországba. Erre az ajánlólevélre a királyné magához kérette a kubai hőst és könyekben tört ki, amikor meglátta. A királyné kérdéseire s nyomorék a kubai háborúkról, szegény öreg anyjáról és szülővárosáról beszélt. Megmutatta a csatában viselt sapkáját, melyet 11 golyó lyukasított át. A királyné előhívatta az infanszöket és a gyermekkirályt is, hogy a hős sapkáját nekik megmutassa. A kis Alfonzot nagyon érdekelte a katona sorsa, részletesen kérdezősködött a csata borzalmairól és hogy fájnak-e a forradások, melyeket Barranco homlokán megpillantott. A királyné 500 pezetával ajándékozta meg a hőst, segített neki a fölállásnál és az ajtóig kísérte.

Ny. Gy. urnak. Ajánljuk a „Borászati Lapok“-at. Előfizetési ára egész évre 5 frt. Kiadóhivatal Budapest, IX. Ullői-ut, 25.

Mészáros Mihály urnak. Abban senki meg nem akadályozhatja, hogy más biztosító társulathoz lépjen át, de az az összeg, amelyet a régi társulatnál befizetett vagy ami azt a biztosítás határnapjáig megilleti, nem jár vissza.

Kasza István urnak. Biz ez kényes dolog. A váltót okvetlen igyekezzék visszaszerezni, ha más-ként nem megy, ügyvéd útján, mert ha az ügynökben rossz akarat van, a eséplőgéj árát még egyszer megfizettetheti.

Egy előfizető. 1. Az emdeni ludról legközelebb irni fogunk. 2. Az ákáczfamagot őszszel vagy télen szedettjük. A vetés előtt hosszabb ideig lágymeleg vízben kell feláztatni. A vetés tavasszal történik (homokos földbe); az elvetett magot csak sekélyen szabad földdel befedni s minél gyakrabban meg kell öntözni. 3. Ingyen csak a községeknek és a faiskoláknak ad. 4. A postánál leginkább kiszolgált altiszteket alkalmaznak, de nincs kizárva, hogy olyant is felvegyenek, aki nem volt katona. A nagyot hallás azonban már hiba. Állás után tudakozódhatni a m. kir. főposta- és távirtdaigazgatóságnál, Budapest. 5. A kvaszia-forgács egy kvaszia nevű fából készül s mérget tartalmaz, amely a rovarokat megöli. Kapható Detsinyi Frigyes droguistánál Budapest V. Váci-körut 10. Irjon Detsinyinek ő az elkészítési módot is tudatni fogja.

Bertók Péter Péter urnak. Olyan szer ninesen, amitől a tehén hamarosan folyasson, csak ingerlő szerek vannak olyan tehének részére, melyek egyáltalán nem akarnak folytatni. De ezekkel a szerekkel igen vigyázva kell bánni, mert sokszor bajba ejtik ez állatot. Azért a viláért sem ajánljuk, hogy valami ujságban leirt keverékekkel megetesse a tehenet; tessék ehelyett állatorvoshoz fordulni.

Névalírás nélkül beküldött leveleket nem veszünk figyelembe.

Munkás János urnak. Szép levelét köszönjük; alkalomadtán felhasználjuk.

Erdős András urnak. Nem szép dolog, ha komoly férfiak asszonyi civódásba elegyednek, de ha már ez megtörtént, legalább hallgassanak róla.

Sz. J. urnak. Komárom. Ha feltétlenül megfelel a valóságnak az, amit nekünk megirt, akkor az Ön részén van az igazság, de bármennyire is igaza legyen, jogának érvényt szerezni fölötte nehéz, mert azoknak szive, kik az ügyét felülvizsgálják, lehet közelebb fog állani az Ön volt bíráihoz, mint egy szegény munkás emberhez. De azért nem szabad elesüggednie, s ha érzi, hogy jogaiban sértve van és ennek dacára fellebezését figyelembe sem vették: akkor tessék panaszát egyenesen az igazságügyi miniszter urnál folyamodvány alakjában megtenni. Az ügyvéd visszaélését pedig tessék bejelenteni külön az ügyvéd kamarának Győrött.

Budapesti piaczi árák.

Budapest, augusztus hó 1-én.

Gabona. (Árák métermázsánként értendő.) *Buza* 79—81 kg. *tiszavidéki* 6.70 frttól 6.90 frtig, *pestvidéki* 6.65 frttól 6.85 frtig, *fehérmegyei* 6.65 frttól 6.85 frtig, *bácskai* 6.75 frttól 6.95 frtig, *bánsági* 6.65 frttól 6.85 forintig.

Rozs 70—72 kg. 6.45 frttól 6.55 frtig.

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 3.80 forinttól 4.20 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 7.50 frttól 5.00 frtig, *sörfőzdei* 64—66 kg. 6.00 frttól 7.00 frtig.

Zab 39—41 kg. 6.20 frttól 6.60 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 3.85 frttól 3.90 frtig.

Liszt ára 100 kgcént.

Sz.:	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	11.50	11.20	10.70	9.90	9.60	9.00	8.60	7.20	4.60.

Buzakorpa, finom 3.40—4.60, durva 3.50—4.20 frt. zsákkal együtt.

Egyéb magvak: *vörös lóhere erdélyi*: 26—32 frt; *luczerna* 35—42 frt; *baltaczim* 9—9.1/2 frt; *takarmányrépa* 22—25 frt; *mák* 17—18 frt; *tavaszi búkköny* 4.75—5.00 forint; *bab fehér nagyszemű* 6.25—6.50 frt, — *törpe* 7.00—7.50 frt, *tarka* 6.—6.50 frt; *lencse* 7—12 frt, *borsó* 8.50—9.50 frt. *Köles* 5.20—5.50 forint, *Kendermag* 8.75—9.25 frt. *Repece*: 9.75—10.25.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 360—375 frtig; *középmínőségűért* 288—333 frtig; *gyenge minőségűért* 235—250 frtig; *hízott magyar ökörért* mm.-ként élősúlyban 26—30 frtig, *hízott tarka ökörért* 27—30 frtig. *Fejős tehén*, magyar fajta 65—85 frtig, arka 75—160 frtig darabonként. *Élő borju* 1 kgr., élősúlyért fizetnek minőség szerint 26—37 krt. *Vágott borju* 1 kgr. hussúlyért fizetnek 42—58 kr.

Juhvásár: *hízalt ürü* páronként 18—23.50 frt, *feljavított juh* 11.—13. frt, *kiverő juh* 10—12. frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgrkint élősúlyban, 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 320—380 kilogr. nehéz sertésért 44—46 kr, *vidéki sertés könnyű* páronként 250 kilóig 42—43 kr.

Baromfivásár. Lud páronként 4.00—6.00 krig, kacsa 1.80—3.50 krig, tyuk 1.20—1.10 krig, csirke 50—1.20 krig, kappan 1.90—2.80 pulyka 3.50—5.00 krajezárig.

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.10—2.90 frt, *muhar* 3.00—3.20 frt, *zsupszalma* 2.00—2.30 frt, *alomszalma* 1.10—1.50 frt.

Vegyések. *Tojás* forintonként 50—55 darab. *Szalonna* 45—48 kr. *Vaj* Ia. 80—160 kr., IIa. 70—120 kr. *Olvasztott vaj* 60—100 kr. *Méz sárga csurgatott* 26—30 kr. *Viaszk* 1.45—1.65 kr.

Mütrágyák. *Thomas-salak* 22—25% 2.80—3.40 frt. *Kálitrágya* 20—22% 2.75—3.00 frt. *Vasgálicz* Ia. 3.40—3.75 frt, *Vasgálicz* IIa. 2.75—3.25 frt. *Rézgálicz* 24.—25.— frt. (100 krgként 50 kgos Budapestén.)

Nyilttér*).

Nyilatkozat.

Folyó évi július 11-én kiütött tűz alkalmával házaink leégtek, kárunkat Gróf Kálmán helybeli lakosnál, mint a „**Kölcsönös Szövetkezet**“ képviselőjénél bejelentettük és ezen jelentés folytán már harmadnapra a Kölcsönös biztosító szövetkezetnek egyik tisztviselője Gróf Kálmán kíséretében megjelent, kárunkat teljes megelégedésünkre megállapította és a megállapított összeget 8 napon belül a fent megnevezett szövetkezet ki is fizette, miért is az „**Országos magyar kölcsönös biztosító szövetkezetnek**“ ezen lelkiismeretes eljárásáért, valamint gyors intézkedésért köszönetet mondunk és a kölcsönös szövetkezetet a biztosítóközönségnek figyelmébe és pártolásába legmelegebben ajánljuk.

Kelt Tapolezán, 1896. július hó 24-én.

Olasz Anna, s. k. *Boros Ferencz*, s. k.
Petrétei Gábor, s. k. *Süle Ferencz*, s. k.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

ORSZÁGOS MAGYAR KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.
Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Desseffy Aristid, Komjáthy Béla, Péchy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szönyi Zsigmond, Sztáray István gróf, Teleki Sándor gróf.
Vezérigazgató: Szönyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és mellánnyos kiegyenlítésével a felek teljes meglegedését vivta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A takarmány és termények (szalmás eleség)

biztosítása szintén a legkedvezőbb feltételek mellett eszközölhető. A díjak itt is a lehető legmérsékeltébbek

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **igazgatóság Budapestben**, (József-körut 8. sz.) és a **vidéken létesített ügynökségek**.

Csak 2 frt 60 kr!

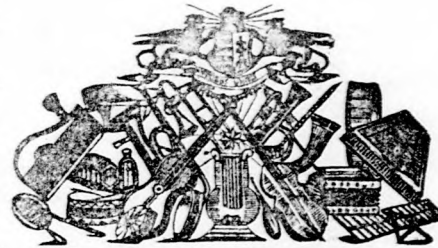
Nickel rem. erős zsebóra, szépen díszített tokkal másodpercz mutatóval 2 frt 60 kr. nickel rem. zsebóra, zománcz-számlappal másodpercz mutatóval, minden 25—30 órában felhuzandó, kitűnő szerkezetű 3 frt 20 kr., nickel rem. zsebóra, művészileg vésett tokkal, másodpercz mutatóval, legfinomabb 4 frt 10 kr. — Tula rem. zsebóra 5 frt. Mindez egyedül

KUN IMRE.

műorás- és ékszerésztől szereshető be
Budapest, Dob-utca 72.

Minden arany- és ezüstáru hallatlan olcsó áron. 5 pár nehéz ezüst evőeszköz 7 frt, 14 karátos aranygyűrűk 2 frt 40 és feljebb. Arany női rem.óra 13 frt és feljebb. Ezüst rem. zsebóra 6 frt, kettős fedéllel 8 frt és feljebb. Arany gyermekfülbevaló 1 frt 60 és feljebb. Ezüst lánczok 2 frt és feljebb. Ebresztő óra 2 frt. A nálam vásárolt áruk jóságáért és valódiságáért **10 évi írásbeli jótállást** nyujtok. Javítások 2 évi jótállással. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

STOWASSER J.

hangszergyáros, csász. és kir. udvari és hadsereg szállító

BUDAPEST, II. ker. Lánchíd-utca 5.

Ajánlja saját gyártmányu fuvó-, vonó- és ütőhangszereit és azok alkatrészeit valamint kitűnő hangu czimbalmait.

Községi és tüzoltói zenekarok felszereléséhez szükséges fuvóhangszerek a legjutányosabb árban és legelőnyösebb feltételek mellett szállítanak. **Mindenemű hangszerek javítása a legolcsóbb ár mellett eszközöltetnek. Régi hangszerek becsesítetnek.** Erős orgonahangu harmonikakból külön árjegyzék kérendő.

iskola hegedűk 3 frt től felel.

Közsegi dobok

Kossuth-Emlék.

Emlékkönyv Kossuth Lajos életéről és szerepléséről 18 képpel.
Írta: Clair Vilmos.

A Kossuth-Emlék tartalma:

1. Kossuth Lajos élete.
 2. Kossuth a szabadságharcban.
 3. Kossuth otthona.
 4. Kossuth családja.
 5. Kossuth nótája.
 6. Adomák Kossuth életéből.
 7. Kossuth gyermekei a fogságban.
 8. Kossuth kezeirása.
- Ára 25 kr.**

Megrendelhető az összeg beküldése mellett a „Független Ujság” kiadóhivatalában.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Legmagasabb kölcsön a valódi becsérték alapján 20-60 v. közt időre részpenzben. Birókos felmondhat v. ármikor, pénzintézet nem mondhat fel. Csevelő kamattal tőke is törlesztetik. Lebonyolítás 14 nap alatt.

Semmi előleges költség. Minden felvilágosítás díj-mentes. Beküldendő csak a telekkönyvi kivonat, kataszterív. Konvertálás bélyeg- és illetékmentes. Cím:

Ingtatlan- és Jelzőlog-Forgalmi-Intézet.

Budapest, Váci-körut 39. sz.
Legnagyobb Ingtatlan és Jelzőlog-Forgalmi-Intézet a monarchiában egyedüli, mely hatóságok és a legtöbb helyesebb földbirtokosoktól ajánlva van.

Fényképészeti műterme!

RAUCH EDE

Budapest,

VIII. ker., József-körut 51. földszint.

ajánlja magát mindenemű arcképek készítésére úgy mint Arcképek Mignon Stefania, Kagyló, Cabinet, Markart, Boudoir és Pane alakban a legkisebttől egész életnagyságig, fekete ésszinezett. Megújítások, másolatok, mindenemű olaj-, pastel-, aquarrell-képek, rajzolatok, könyomások, szobrok vagy bármilyen más képek után stb.

Pillanyatnyi fényképezés. Különlegességek: gyermekarcképek, épületek, tájak és ipartárgyak fényképezése stb., stb. Mindenemű munkák **amateur fényképészek** részére.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. Váci-körut sarok.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legtökéletesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb és legtökéletesebb permetezőgép a **Vermorel-féle**

„ECLAIR“

peronospora permetező, mely eddig minden versenynél az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselő.

Ár 21 forint csomagolással.

Knittelfeldi Ia jegezes azurin 1 frt 25 kr. klgria

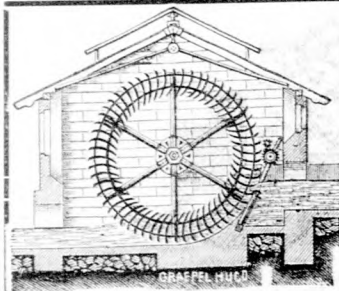
„Rézgálicz“ 30 frt métermázsánként.

„Raffiaháncs“ 56 kr. kilogrammja.

Ajánlunk

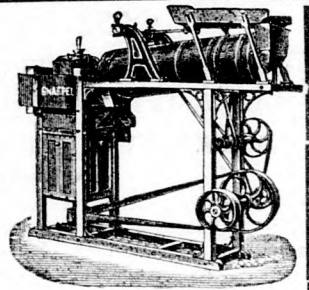
mindenemű: **vasneműeket, mérlegeket, mezőgazdasági-gépeket, zsákokat és ponyvákat, szalonát és zsirt, állatorvosi gyógyszereket** stb. stb.

➡ Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk. ➡

Vizikerekek, turbinák, gőzgépek,
gőzkazánok minden nagyságban őrlő-
malmok és egyéb ipartelepek üzeméhez

Őrlőmalmok, vámmalmok
berendezését és átalakítását a legjobb rend-
szer szerint elvállal

Graepel Hugó, gépgyáros

BUDAPEST, V. ker., Külső váczi-ut 46. szám.

Árjegyzék kiránatra ingyen és bérmentve.

Kurcz Lipót és Társa

photozinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Clichéket

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb. után.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosíthatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

A budapesti

gyapju-aukcziók

ez idei első sorozata július hó 8-án megindult. Árverési raktár gyanánt a m. kir. államvasutak dunaparti tehérpályaudvarának egy helyisége szolgál. Az ezen raktárba czimzett és szeptember hó 30-ig eladott gyapjuk után sem raktárbér, sem raktárhoz való szállítási beraktározási és mérlegelési díj nem számíttatik. Azonfelül ezen gyapjak szállítási díjkedvezményekben is fognak részesülni.

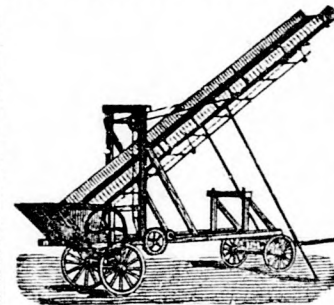
Bejelentéseket elfogad és felvilágosításokkal szolgál

HELLER M. és Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

FRIEDLAENDER

szab. szalmakazalozója (Elevator)

2½—12 lóerejű gőz-
eséplőkészletekhez a
mozgony megterhe-
lése nélkül alkalmaz-
ható. Megtakarít a
gőzeséplésnél 8—10
embert naponta.

Több mint 1000 darab már üzemben.

Szállítja teljes készség és olesó árak mellett

FRIEDLAENDER JÓZSEF

mezőgazdasági gépgyára

BUDAPEST,

kerepesi-ut 17-ik szám.

Kimerítő árjegyzékek ingyen és
bérmentve. 1115

Megjelent és lapunk kiadóhivatalánál megrendelhető:

Honfoglaló őseink históriája

(Magyarország ezredéves története).

Irtta: ALPÁRI LAJOS.

A mű röviden és érdekesen tárgyalja Magyarország ezredéves történetét, melyet minden magyar ember, kell, hogy ismerjen. A szöveget 8 szép nagy kép díszíti.

A Független Ujság előfizetői 20 krért, nem előfizetők 25 krért rendelhetik meg.